

Miljöplan för Ranängens båtägareförening (RBF) och Ranängens hamnförening (RHF) 2022-2023

Bakgrund

Danderyds kommun genomförde mellan åren 2016 - 2018 en inventering och riskklassning av misstänkt förorenade områden inom flera verksamhetsbranscher i kommunen. Ranängens varvsområde bedömdes tillhöra riskklass 1 (mycket stor risk) och vattenområdet riskklass 2 (stor risk). Vi förelades att mäta samtliga målade båtbottnar på varvet och de båtar som har hamnplats för eventuella metallhalter i bottenfärgerna. De metallhalter som kommunen ville ha redovisade var tenn, koppar, zink och bly. I första hand förekomsten av tenn (tributyltenn TBT), där ett gränsvärde om 100 µg/cm²/tenn eller därutöver kräver sanering av båten. En skriftlig sammanställning av mätningarna tillställdes kommunen i januari 2022 och en plan för hur saneringsarbetet skall göras redovisades för kommunen i februari 2022.

Inför kommunens miljötillsyn på båtklubbar 2022 redovisar här RBF och RHF en gemensam miljöplan för 2022/2023. Denna miljöplan ska årligen granskas av styrelserna och uppdateras vid behov.

Miljöplanens innehåll

1. Miljöpolicy
2. Miljöregler
3. Avfallsplan
4. Handlingsplan vid miljöolycka
5. Aktuella telefonnummer och platser

1. Miljöpolicy

RBF och RHF är allmännyttiga ideella föreningar som har till ändamål att förse medlemmarna med uppläggnings- och hamnplats för fritidsbåtar enligt arrendeavtal med Djursholms AB/Danderyds kommun.

Föreningarna skall också verka för god säkerhet i samband med upptagning och sjösättning, god sjösäkerhet, gott sjömanskap och en god miljö.

RBFs och RHF:s medlemmar ska:

- Sträva efter att så långt som möjligt minimera miljöpåverkan av vår verksamhet genom att agera på ett miljöriktigt sätt i vårt båtnyttjande.
- Följa gällande miljölagstiftning samt de miljöregler och den avfallsplan som föreningarna tagit fram.
- Vid nyttjande och vid underhållsarbeten på den egna båten, efter bästa förmåga välja de mest miljövänliga alternativen.
- Alltid välja produkter som godkänts av myndigheter och vid omhändertagande av avfall följa föreningarnas avfallsplan.
- Sprida informationen om föreningarnas miljöpolicy och miljöregler för att föreningarnas ambitioner och mål avseende miljöförbättrande åtgärder ska få genomslag.
- Verka för ökad sopsortering i den utsträckning som är miljömässigt motiverad.
- Verka för att diverse miljöolämpligt/miljöfarligt gods t ex förtöjningstampar i plast rostiga kättingar mm inte hamnar i vattnet
- Som medlem i RBF och/eller RHF förbinder man sig att följa denna miljöpolicy med tillhörande miljöregler och avfallsplan.

Till förfogande för att underlätta för den enskilde båtägaren finns på varvet och i närområdet

- Båttvätt i Stocksunds hamn (sköts av Marina Läroverket)
- Närmaste toasugar hos Näsbyvikens båtsällskap. Båtägare får enligt lag ej tömma latrinavfall på annat sätt i Sverige. Se också denna länk <https://batmiljo.se/batliv/toatomning/>
- Miljöstationen på Ranängens varvsområde

2. Miljöregler

Hantering av bottenfärg

RBF och RHF har infört krav på att båten skall vara miljögodkänd för att kunna ha sin plats i våra föreningar. Detta är ett led i föreningarnas aktiva miljöarbete och innebär att en medlem måste kunna visa att båten uppfyller gällande krav. Föreningarnas definition av en miljögodkänd båt är båt som inte är bottenmålad (se intyget i bilagan) eller båt som är bottenmålad och har genomgått XRF-mätning där resultatet av mätningen ligger inom ramen för godkända gränsvärden avseende miljöfarliga ämnen och som har intyg på detta från certifierad kontrollant.

RBF och RHF, har beslutat att bottenmålning med biocidfärg som är godkänd för våra vatten av Kemikalieinspektionen får göras på båtar som läggs upp eller har plats i hamnen på Ranängen. Se denna länk <https://www.kemi.se/kemikalier-i vardagen/kemikalier-i-hemmet-och-pa-fritiden/batbottenfarger>

Föreningarnas styrelser rekommenderar alla medlemmar att inte bottenmåla sina båtar med färg utan i stället regelbundet tvätta botten i de borst-tvättar som finns i området. Om bottenmålning anses nödvändig skall hård biocidfärg (antifouling färg) användas. Självpolerande bottenfärg får inte användas.

På sikt har föreningarna som mål att helt fasa ut användning av biocidfärger för att minska miljöbelastningen.

Båtupptagning/vinterförvaring av båt

Följande gäller vid upptagning och förvaring:

- Före upptagning skall båten botten tvättas
- Tills vidare gäller att tvätt av målad båtbottnen på uppställningsplatsen kan göras förutsatt att den bottenfärg som använts är godkänd för ostkustbruk och är s k hård biocidfärg. Tvätt av självpolerande färg är ej tillåten även om färgen är godkänd för bruk på ostkusten. Dessutom gäller att båten måste vara XRF-mätt med godkänt resultat.

Om båtbottnen är omålad *) är sådan tvätt tillåten och kravet på XRF-mätning gäller inte. Ett bevitnat intyg om att båtbottnen är omålad erfordras (se bilagan)

Då det gäller saneringsåtgärder som genomförs på uppställnings-platsen se nedan i denna miljöplan.

Skulle dessa ordningsregler ändras t. ex p g a nya bestämmelser från Danderyds kommun kommer styrelsen att meddela detta i god tid.

**) Med omålad menar vi ren plast, om man har gelcoat på polyester-bas eller målat med epoxy direkt på skrovet och inte utanpå gammal beväxningshämmande bottenfärg. Detta kallar vi "omålad" eftersom målat refererar till bottenfärg som har syfte att vara beväxningshämmande*

- **Slipning**får endast göras om dammsugare är kopplad till slipmaskinen och som suger upp det mesta av slipdammet. För att undvika att slipdamm eller färg från skrapning skall hamna på marken och lakas ner i marken eller föras bort med vinden, måste marken täckas under båten och uppsamlas av båtägaren och lämnas till deponi hos en miljöstation. RBF har beslutat att godkänd metod vid sanering av båtbottnen skall göras med skrapning och i förekommande fall finslipas med uppsugning av slipdamm.
- **Avfall efter sanering av båtbottnen** (för att avlägsna beväxningshämmande biocidfärg) måste samlas upp (s k deponi) och läggas i slutet kärl som båtägaren själv skall lämna till kommunens återvinnings-central.
- Se vidare länk till Transportstyrelsen båtbottnensanering <https://transportstyrelsen.se/globalassets/global/sjofart/dokument/fritidsbatar1/miljo/rekommendation-sanering-batbotten-jan2022.pdf>
- Förebyggande åtgärder görs av respektive båtägare för att skydda marken från eventuella bränsle- och oljespill från motor och växellhus
- **Städning**
Varje båtägare är skyldig att hålla rent på sin plats på varvet och på bryggorna.

Efter sjösättning skall allt löst material buntas ihop, märkas med ägarens namn och mobiltelefonnummer och läggas i vaggan/vid uppställningsplatsen.

Om annat inte meddelas på anslag, får materialet ligga kvar på plats. Ställningar behöver tills vidare inte nedmonteras, annat än utstickande delar som kan förorsaka skada. Omärkt material kan komma att bortforslas. Medlem är skyldig att delta vid städdag.

Förtöjningsgods på brygg-platser mm måste tas om hand av brygg-platsens ägare efter avslutad båtsäsong.

3. Avfallsplan

Båtägaren ansvarar för att egna sopor omhändertas och att miljöfarligt avfall inte sprids.

- Miljöfarligt avfall såsom oljor, glykol, driv- och lösningsmedel och färgrester ska lämnas i miljöstationen på varvet. Miljöfarligt avfall av annat slag lämnas på återvinningscentralen i Hagby eller annan återvinningsstation. Se tabell för omhändertagande av avfall.
- I miljöstationen på varvet får avfall inte ställas utanför eller bredvid kärnen. Är kärnen fulla lämnas avfallet på annan godkänd plats, såsom miljöstation inom kommunen.
- Alla hushållssopor som uppstår under användandet av båten måste tas hem.
- Tömning av toalettavfall i vattnet är enligt lag ej tillåtet. Utnyttja sugtömningen på en närbelägen station.

Tabell för hur avfall från klubbverksamheten skall omhändertas

Avfallstyp	Omhändertas genom att
Hushållssopor	Tas hem
Förpackningar	Lämnas i närmaste kommunal miljöstation
Dryckesförpackningar/glas med pant	Lämnas till pantställe
Oljor och oljefilter	Lämnas i vår miljöstation
Glykol	Lämnas i vår miljöstation
Småbatterier	Lämnas i batteriholken på varvet
Blybatterier eller motsvarande	Lämnas i den stora batterilådan på varvet
Elavfall	Lämnas vid återvinningscentralen i Hagby
Färgrester och lösningsmedel	Lämnas i vår miljöstation eller vid återvinningscentralen i Hagby
Sliprester och/eller avfall efter sanering av båtbottnen.	Läggs i slutet kärl som båtägaren själv lämnar till kommunens återvinningscentral
Tomma färgburkar	Lämnas i kommunal miljöstation
Glas och metall	Lämnas i närmaste kommunal miljöstation
Förbrukat täcknings- eller pallningsvirke och gamla presenningar	Lämnas på vår uppsamlingsplats för grovsopor eller i containern (om sådan finns – normalt vår och höst)
Latrin från båtar	Töms endast på närbelägen toatömningsstation

4. Handlingsplan vid miljöolycka

Följande gäller i händelse av olycka med risk för utsläpp av miljöfarliga vätskor

I båt

- I båten och dess motorrum eller kölsvin bör absorberande material finns för att ta upp mindre utsläpp lokalt

På land

- Skydda marken, exempelvis med gammal presenning eller annat ogenomträngligt material så att vätskan inte tränger ner i marken
- Viss utrustning för spillberedskap finns i beredskapsvagnen
- Sug upp vätskan med Absol som finns i bredskapsvagnen
- Allt material som använts vid uppsamlandet omhändertas som miljöfarligt avfall och lämnas i vår miljöstation eller annan miljöstation

I sjön

- Hindra spridning av utsläppet genom att avgränsa detsamma. Absorberande länsar för ändamålet finns i beredskapsvagnen som står i tältet för subliften
- Vid större utsläpp larma Räddningstjänsten på telefon 112
- I händelse av utsläpp som inte härrör från någon av våra klubbar utan kommer drivande på sjön, larma Räddningstjänsten och försök hindra vidare spridning samt skydda stränder och båtar
- Använda länsar hanteras som miljöfarligt avfall och lämnas till återvinningsstationen i Hagby eller annan miljöstation
- Rapportera händelsen till någon av föreningarnas miljöansvariga eller till hamnkapten

5. Kontakter och telefonnummer

Händelse	Kontakt tas med	Telefon
Akut miljöfara	Räddningstjänsten/brandkåren	Ring 112
Mindre miljöhändelse	Hamnkapten eller miljöansvarig	
Miljöstationen	Miljöansvarig RBF Karsten Husberg Miljöansvarig RHF P-O Brandt	+46 70 453 07 55 +46 706 30 76 43
Kommunens miljöstationer	Kundtjänst för avfall	08-519 333 00
Återvinningscentralen	Hagby	https://www.sorab.se/
Miljöansvarig	RBF: Karsten Husberg RHF: P-O Brandt	+46 70 453 07 55 +46 706 30 76 43

Denna miljöplan har slutgiltigt beslutats i styrelserna för Ranängens båtägarförening och Ranängens hamnförening i december 2022.